

Hallitusneuvos Johanna Hakala

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Viite: EV 318/2018 vp

Poliisin henkilötietolainsäädännön toimeenpano (Suojelupoliisi)

1. Johdanto

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 242/2018 vp) annettiin eduskunnalle 22.11.2018.

Eduskunnan vastauksen EV 318/2018 vp – HE 242/2018 vp nojalla annettiin laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa (616/2019), joka tuli voimaan 1.6.2019. Lailla kumottiin vuonna 2003 annettu samanniminen laki (761/2003). Samassa yhteydessä muutettiin 22 muuta lakia, ja muutokset olivat pääosin lakiviittauksia koskevia teknisiä muutoksia.

Eduskunnan vastaukseen EV 318/2018 vp – HE 242/2018 vp (HaVM 39/2018 vp) sisältyvän lausuman mukaan eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa ja arvioi uuden poliisin henkilötietolainsäädännön toimeenpanoa kiinnittäen huomiota muun ohella uuden käyttötarkoituserusteisen sääntelyn toimivuuteen, henkilötietojen suojan toteutumiseen, vaikutuksiin poliisin ja muiden viranomaisten toimintaedellytyksiin sekä henkilötietojen käsittelyn valvontaan, ja laatii siitä seikkaperäisen selvityksen hallintovaliokunnalle vuoden 2021 loppuun mennessä. Syksyllä 2021 täsmennetyn aikataulun mukaan selvitys on annettava tammikuun 2022 loppuun mennessä.

Tällä asiakirjalla annetaan eduskunnan vastauksessa edellytetty selvitys suojelupoliisin osalta. Samanaikaisesti annetaan erillinen selvitys lainsäädännön toimeenpanosta Poliisihallituksen ja sen alaisen poliisihallinnon osalta.

Tämä selvitys koskee suojelupoliisin osalta henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (616/2019) 7 lukua. Selvitystä on tehty yhteistyössä suojelupoliisin asiantuntijoiden kanssa. Tämä selvitys ei koske turvallisuusselvityksiä varten käsiteltäviä henkilötietoja, joista säädetään erikseen.

Selvityksen laatimista varten sisäministeriön kansallisen turvallisuuden yksikkö on saanut lausunnot eduskunnan oikeusasiamieheltä, oikeusministeriöltä, puolustusministeriöltä, sisäministeriön poliisi- ja rajavartio-osastolta, sosiaali- ja terveysministeriöltä, tiedusteluvalvontavaltuutetulta, tietosuojavaltuutetulta, syyttäjälaitokselta, Poliisihallitukselta, Maahanmuuttovirastolta ja suojelupoliisilta. Kirjallinen lausuntokierros järjestettiin 11.6. - 19.8.2021.

Puolustusministeriöllä, sisäministeriön poliisiosastolla ja rajavartio-osastolla ei ollut lausuttavaa. Sosiaali- ja terveysministeriöllä ei ollut erityisiä huomioita tai kommentoitavaa. Eduskunnan oikeusasiamiehen lausunnossa viitattiin oikeusasiamiehen omana aloitteenaan selvitettäväksi ottamaan

27.1.2022

tiedustelulainsäädännön ns. palomuurisäännöksen tulkinta-asiaan, mikä sivuaa poliisin henkilötietolain 50 §:n 2 momenttia, ja jonka asian käsittely oli lausuntoa annettaessa kesken. Oikeusministeriö kiinnitti huomiota uuden käyttötarkoituserusteisen sääntelyn toimivuuteen ja henkilötietojen suojan toteutumiseen ja toteaa, että yksityiskohtainen ja tarkkarajainen sääntely olisi lain soveltajan ja rekisteröidyn kannalta tärkeää. Oikeusministeriö toteaa, että vaikka käyttötarkoituksiin ja joustavampiin tietoluokkiin perustuvalla sääntelytekniikalla on hyötynsä, sääntelytekniikka ei välttämättä vastaa perustuslakivaliokunnan tulkintakäytäntöä henkilötietojen käsittelyä koskevan sääntelyn yksityiskohtaisuudesta ja tarkkarajaisuudesta. Oikeusministeriö toteaa, että vastaavasti kuin poliisin henkilötietolain 15 §:ssä myös suojelupoliisia koskevassa lain 49 §:n 2 momentissa säännellään ainoastaan erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittelystä ja sääntely ei ulotu valtiosääntöisesti arkaluonteisiksi katsottuihin tietoihin Oikeusministeriön mukaan olisi tärkeää, että tarkkarajaisesti säädettäisiin, mistä yksittäisestä erityisestä henkilötietoryhmästä (tai arkaluonteista tiedosta) on kyse, millä edellytyksillä niitä voidaan tallentaa, käsitellä tai luovuttaa.

Tiedusteluvalvontavaltuutettu kiinnitti lausunnossaan huomiota tiedustelulainsäädännön niin sanottuun palomuurisäännökseen, jolla on yhteys poliisin henkilötietolain 7 lukuun. Edelleen tiedusteluvalvontavaltuutettu nostaa esiin Euroopan unionin oikeuden ja kansallisen sääntelyn välisen suhteen (kansallinen turvallisuus ei kuulu unionin toimivaltaan toisin kuin poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö rikosoikeuden alalla) ja viittaa muun muassa unionin rajanylitystietojärjestelmää (EES) koskevan hallituksen esitys -luonnoksesta antamaansa lausuntoon sekä suojelupoliisin siviilitiedustelutehtäviin ja toisaalta rikoksen estämis- ja paljastamistehtäviin. Tiedusteluvalvontavaltuutetun lausunnon mukaan henkilötietojen käsittelyä on perusteltua tarkastella kansallisen turvallisuuden suojaamisen kokonaisuutta eritellymin suojelupoliisin eri roolien kautta. Tietosuojavaaltuutetun lausunnossa tuotiin esiin vuoden 2020 aikana toteutetut tarkastukset, joissa ei käynyt ilmi tämän lausunnon näkökulmasta merkityksellisiä kysymyksiä. Edelleen tietosuojavaaltuutettu toi esiin, että tietosuojavaaltuutetun toimisto ei ole saanut suojelupoliisilta rikosasioiden tietosuojalain 21 §:n mukaisia enakkokuulemisia. Tietosuojavaaltuutettu tuo esiin suojelupoliisin osalta tiedon ulkomaille luovuttamisen valvontaan liittyviä näkökulmia ja viittaa hallintovaliokunnan mietintöön (HaVM 16/2020 vp) ja siihen, että tietosuojavaaltuutetulla ei ole oikeutta luovuttaa tietoja EU:n tai tietosuojayleissopimuksen osapuolina olevien kolmansien maiden valvontaviranomaisille valvontatehtävien suorittamiseksi kansalliseen turvallisuuteen liittyvien henkilötietojen osalta. Tietosuojavaaltuutettu tuo esille myös rekisteröityyn henkilöön sekä valvontaan ja sen resursointiin liittyviä näkökulmia.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan uusi käsittelytarkoituserusteinen sääntely on pääosin selkeämpää ja toimivampaa kuin aiemmin voimassa ollut lainsäädäntö. Poliisihallitus katsoo, että poliisin henkilötietolain 7 luvun rekisteröidyn tarkastusoikeuden rajoittamista koskeva 56 § on tarkoituksenmukainen; tarkastusoikeus toteutuu tietosuojavaaltuutetun välityksellä. Edelleen poliisihallituksen näkemyksen mukaan normaaleihin tehtäviin liittyvä tietojenvaihto suojelupoliisin ja muun poliisihallinnon välillä on turvattu tehtävien edellyttämällä tavalla. Poliisihallitus on kiinnittänyt huomiota myös eduskunnan oikeusasiamiehen (EOAK/289/2021) selvitettäväksi ottamaan tiedustelulainsäädännön ns. palomuurisääntelyn soveltamiseen, jolla on liittymä poliisin henkilötietolain 50 §:n 2 momenttiin. Poliisihallitus toteaa myös, että suojelupoliisin osalta henkilötietojen luovuttamiseen kansainvälisessä yhteistyössä ei vaikuttaisi olevan vastaavia lainsäädännöllisiä haasteita kuin muulla poliisitoimella. Maahanmuuttovirasto on poliisin ja suojelupoliisin kanssa tehtyyn viranomaisyhteistyöhön muutoin tyytyväinen mutta kokee huolta tiedonkulusta. Syyttäjälaitos katsoi, että esimerkiksi poliisin henkilötietolain 49 §:n 11) ja 12) kohtien ”välttämätön” määritelmä voi olla tulkintatilanteessa vaikeasti arvioitava. Syyttäjälaitos kiinnitti yleisesti myös huomiota henkilötietojen suojan toteutumiseen ja valvontaan. Suojelupoliisi on antanut oman lausuntonsa ja yleisesti ottaen lausunnossa pidetään uutta lainsäädäntöä toimivana ja lain rakenteellinen ratkaisu on osoittautunut käytännössä onnistuneeksi (7 luku). Suojelupoliisin lausunto kattaa uuden sääntelyn toimivuuden, näkökulmia tietojen saamiseen ja henkilötietojen luovuttamiseen, rikosten ennalta estämistä ja paljastamista koskevan sääntelyn toimivuuden sekä passi- tai henkilökorttirekisteriin talletettujen

27.1.2022

sormenjälkien käyttämiseen liittyviä näkökulmia. Tietojen saamisen osalta kysymys liittyy eri viranomaisia koskevaan sektorilainsäädäntöön suojelupoliisin tehtävien muututtua tiedustelulainsäädännön voimaan tultua. Suojelupoliisi tuo esille yleisesti myös unionin lainsäädännön kehittymisen poliisitoiminnan osalta.

Lausunnot ovat kirjatut valtioneuvoston asianhallintajärjestelmään tunnuksen VN/5941/2021 alle.

2. Yleistä suojelupoliisia koskevasta henkilötietolainsäädännöstä

Laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa, jäljempänä poliisin henkilötietolaki, tuli voimaan 1.6.2019 samanaikaisesti suojelupoliisia koskevan siviilitiedustelulainsäädännön kanssa. Siviilitiedustelua koskevan lainsäädännön kaksi päälakia ovat laki poliisilain muuttamisesta (581/2019) ja tietoliikennetiedustelusta siviilitiedustelussa annettu laki (582/2019). Poliisilakiin lisättiin siviilitiedustelua koskeva 5 a luku. Siviilitiedustelulainsäädännön tultua voimaan suojelupoliisi ei ole enää ollut esitutkintaviranomainen, mutta sille jäivät vakavien rikosten estämis- ja paljastamistehtävään liittyen poliisilain 5 luvussa säädetty toimivaltuudet (salainen tiedonhankinta). Siviilitiedustelulainsäädännön voimaan tulon yhteydessä muutettiin myös poliisin hallinnosta annetun lain 10 §:ä (laki 583/2019).

Poliisin hallinnosta annetun lain 10 §:n 1 momentin mukaan suojelupoliisin tehtävänä on sisäministeriön ohjauksen mukaisesti hankkia tietoa kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi sekä havaita, estää ja paljastaa sellaisia toimintoja, hankkeita ja rikoksia, jotka voivat uhata valtio- ja yhteiskuntajärjestystä tai valtakunnan sisäistä tai ulkoista turvallisuutta. Sen tulee myös ylläpitää ja kehittää yleistä valmiutta yhteiskunnan turvallisuutta uhkaavan toiminnan havaitsemiseksi ja estämiseksi. Suojelupoliisin tehtävistä säädetään myös muissa laeissa.

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 4 artiklan 2 kohdan mukaan kansallinen turvallisuus on jäsenvaltion vastuulla, joten kansalliseen turvallisuuteen liittyvät tehtävät eivät kuulu EU-oikeuden alaan kuten jäsenvaltiossa suoraan sovellettavan Euroopan unionin yleisen tietosuoja-asetuksen (EU 2016/679) tai sitä täydentävän kansallisen säädöksen, tietosuojalain (1050/2018) soveltamisalaan. Suojelupoliisissa sovelletaan tietosuoja-asetusta ja tietosuojalakia rajoitetusti lähinnä viraston henkilöstö- ja talousasioissa.

Poliisin henkilötietolain 1 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan suojelupoliisille kuuluvien tehtävien suorittamiseksi tarpeellisten henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan 7 lukua. Henkilötietojen käsittelyä koskeva yleislaki on rikosasioiden tietosuojadirektiivin (EU 2016/680) toimeenpanoa koskeva laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä (1054/2018), jäljempänä *rikosasioiden tietosuojalaki*. Poliisin henkilötietolaki on erityissäännös suhteessa rikosasioiden tietosuojalakiin. Kansallisena ratkaisuna on säädetty, että rikosasioiden tietosuojalakia sovelletaan sen 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan myös poliisin suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn, kun tietoja käsitellään sellaisessa poliisilain 1 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, joka liittyy kansallisen turvallisuuden suojaamiseen. Rikosasioiden tietosuojalakia sovelletaan yleislakina myös suojelupoliisissa, mitä selventää myös suojelupoliisia koskevan poliisin henkilötietolain 7 luvun 46 §:n 2 momentin viittausäännös. Suojelupoliisissa henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta rikosasioiden tietosuojalain 10 §:n 2 momenttia, 54 §:ä eikä 7 lukua niiden EU:n lainsäädäntöön liittyvän kytkennän vuoksi.

2.1 Poliisin henkilötietolain luku 7 (suojelupoliisi)

Poliisin henkilötietolain 7 luvussa säädetään suojelupoliisin poliisin hallinnosta annetun lain (110/1992) 10 §:ssä tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisten poliisin henkilötietolain 1 §:n 1 momentin mukaisten henkilötietojen käsittelystä. Edelleen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisten henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan rikosasioiden tietosuojalakia lukuun ottamatta kyseisen lain 10 §:n 2 momenttia,

27.1.2022

54 §:ä ja 7 lukua, jollei toisin poliisin henkilötietolain 7 luvussa säädetä. Rikosasioiden tietosuojalain 10 §:n 2 momentti koskee henkilötietojen siirtoa EU:ssa sijaitsevalle vastaanottajalle, 54 § tietosuojavaltuutettua ja keskinäistä avunantoa EU:n jäsenvaltioiden valvontaviranomaisten välillä ja 7 luku henkilötietojen siirtoa kolmansiin maihin ja kansainvälisille järjestöille.

Uuden 1.6.2019 voimaan tulleen poliisin henkilötietolain rakenteellisena ratkaisuna oli keskittää suojelupoliisia koskeva sääntely lain 7 lukuun, jota sovelletaan suojelupoliisille kuuluvien tehtävien suorittamiseksi tarpeellisten henkilötietojen käsittelyyn. Ratkaisua voidaan pitää selkeänä, koska luvun säännöksiä sovelletaan vain suojelupoliisissa, mikä tukee soveltamiskäytännön yhdenmukaisuutta ja on selkeää vastuiden kannalta.

Lähemmin tarkastellen poliisin henkilötietolain 7 luvun säännökset koskevat rekisterinpitäjyyttä, suojelupoliisin henkilötietojen ja henkilön perustietojen käsittelyä sekä henkilötietojen luovuttamista muulle viranomaiselle ja yksityiselle taholle ja myös kansainvälisessä yhteistyössä. Edelleen säädetään tietojen saannista ja kansainvälisessä yhteistyössä saatujen henkilötietojen käsittelystä. Lisäksi säädetään henkilötietojen käsittelystä muuhun kuin alkuperäiseen käyttötarkoitukseen.

Suojelupoliisi toimii henkilötietojen rekisterinpitäjänä (7 luku 47 §), mikä asiantila vastaa aiemmin voimassa ollutta sääntelyä ja on osoittautunut toimivaksi edelleen. Uuden lainsäädännön sääntely ei ole enää tietojärjestelmäkohtaista, vaikka henkilötietoja käsitellään tietojärjestelmässä. Käytettävän korkean tietoturvatason tietojärjestelmään käyttöoikeudet ovat vain suojelupoliisin henkilöstöllä, ja järjestelmässä ei ole lainkaan ulospäin suuntautuvia yhteyksiä. Poliisin henkilötietolain 7 luvun 54 §:ssä säädetään suojelupoliisin oikeudesta ylläpitää henkilörekisteriään. Säännös osaltaan mahdollistaa suojelupoliisin tietojärjestelmään tallennettujen tietojen pitämisen ajantasaisena.

2.1.1 Henkilötiedot, niiden suoja ja valvonta

Perustuslakivaliokunta kiinnitti lausunnossaan (PeVL 51/2018 vp) huomiota poliisin henkilötietolakia koskevan hallituksen esityksen (HE 242/2018 vp) käsittelyssä valiokunnan aiempaan käytäntöön koskien sääntelyn lakitasoisuutta, täsmällisyyttä ja kattavuutta sekä arkaluonteisten tietojen käsittelyä koskevaan sääntelyyn ja valiokunnan käytäntöön. Perustuslakivaliokunnan lausunnossa todetaan myös, että sillä ei ole huomauttamista siihen lähtökohtaan, että säädetään henkilötietojen käsittelytarkoituksista ja käsiteltävien henkilötietojen sisällöstä.

Poliisin henkilötietolain 7 luvun 46 §:n 3 momentin mukaan henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava poliisilain 1 luvussa säädettyjä perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen vaatimusta, suhteellisuusperiaatetta, vähimmän haitan periaatetta ja tarkoitussidonnaisuuden periaatetta. Pykälän 4 momentin mukaan henkilötietojen käsittely ei saa ilman hyväksyttävää perustetta perustua henkilöiden ikään, sukupuoleen, alkuperään, kansalaisuuteen, asuinpaikkaan, kieleen, uskontoon, vakaumukseen, mielipiteeseen, poliittiseen toimintaan, ammattiyhdistystoimintaan, perhesuhteisiin, terveydentilaan, vammaisuuteen, seksuaaliseen suuntautumiseen tai muuhun henkilöön liittyvään syyhyn. Edellä mainitut yleiset periaatteet on otettu huomioon myös suojelupoliisin sisäisessä ohjeistuksessa. Henkilötietojen käsittelyä koskevassa sisäisessä koulutuksessa myös edellä mainittuihin periaatteisiin kiinnitetään huomiota.

Polisiin henkilötietolain 7 luvun 48 §:n mukaan suojelupoliisi saa käsitellä henkilötietoja, jotka ovat tarpeen kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi, valtio- ja yhteiskuntajärjestystä tai valtion turvallisuutta uhkaavien toimintojen ja hankkeiden estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi sekä valtio- ja yhteiskuntajärjestystä tai valtion turvallisuutta uhkaavien rikosten estämiseksi ja paljastamiseksi. Suojelupoliisilta poistettujen esitutkintatoimivaltuuksien ja siviilitiedusteluun liittyvien tehtävien takia suojelupoliisilla ei ole enää oikeutta käsitellä henkilötietoja rikosten selvittämiseksi, mutta suojelupoliisilla

27.1.2022

on oikeus käsitellä esitutkintatietoja eli rikosten selvittämiseen liittyvää aineistoa omien tehtäviensä suorittamiseksi.

Poliisin henkilötietolain 7 luvun 49 §:ssä on säädetty sisäministeriön näkemyksen mukaan täsmällisesti niistä henkilön perustiedoista, joita suojelupoliisi saa käsitellä. Poliisin henkilötietolain 49 §:ä täsmennettiin lakiehdotuksen eduskuntakäsittelyn aikana tarkkarajaisemmaksi edellyttämällä välttämättömyyttä matkustamista (49 § 1 mom. 11 k) ja toimintaa ja käyttäytymistä (49 § 1 mom. 12 k) koskevien tietojen käsittelyyn perustuslakivaliokunnan lausunnon (PeVL 51/2018 vp) johdosta. Lain 49 §:n 2 momentin nojalla suojelupoliisi saa lisäksi käsitellä tehtäviensä suorittamiseksi välttämättömiä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja. Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen korkeampaa käsittelykynnystä on korostettu suojelupoliisin sisäisissä ohjeissa ja määräyksissä, koska suojelupoliisin toimialalla on usein välttämätöntä käsitellä kyseisiin ryhmiin kuuluvia henkilötietoja, kuten esimerkiksi tietoa henkilön etnisestä alkuperästä tai uskonnollisesta vakaumuksesta, osana siviilitiedustelua. Hallituksen esityksessä huomioitiin arkaluonteiset henkilötiedot ja erityiset henkilötiedot, vaikka arkaluonteisia tietoja pidetään valtiosääntöoikeudellisesti laajempaan käsitteenä kuin rikosasioiden tietosuojalain 11 §:ssä tarkoitettua erityistä henkilötietoryhmää, jotka sisältyvät arkaluonteisiin tietoihin. Rikosasioiden tietosuojalain 11 §:n 1 momentissa säädetään tarkkarajaisesti mitkä tiedot kuuluvat erityisiin henkilötietoryhmiin ja säännöstä sovelletaan myös suojelupoliisissa käsiteltäessä tietoja poliisin henkilötietolain nojalla. Ratkaisu on selkeä lain soveltamisen ja vastuiden kannalta.

Poliisin henkilötietolain 7 luvun 55 §:ssä säädetään henkilötietojen käsittelystä muuhun kuin niiden alkuperäiseen käyttötarkoitukseen kuten laillisuusvalvonnassa, suunnittelu- ja kehittämistoiminnassa sekä välttämättömissä tapauksissa koulutustoiminnassa. Sääntely vastaa aikaisemmin voimassa ollutta lakia.

Tarkkarajainen sääntely ja dokumentointi tukee suojelupoliisin toiminnan lainmukaisuutta. Dokumentoinnin avulla rekisterinpitäjä, suojelupoliisi, voi osoittaa toimintansa lainmukaisuuden ja toisaalta se mahdollistaa toiminnan sisäisen ja ulkoisen laillisuusvalvonnan tarkoituksenmukaisella tavalla. Sisäministeriön hallinnonalan virastona suojelupoliisin johto vastaa siitä, että henkilötietojen käsittely ja henkilörekisterin käytön valvonta on järjestetty lainmukaisesti ja tehokkaalla tavalla. Suojelupoliisissa henkilötietojen käsittelyn valvonta perustuu esimiesvalvontaan sekä käyttöoikeus- ja lokiseurantaan sekä erillisiin tarkastuksiin. Sisäinen laillisuusvalvonta on suojelupoliisissa organisoitu viraston johtosäännön mukaan. Henkilötietojen kuten muukin toiminnan sisäinen laillisuusvalvonta perustuu suojelupoliisin päällikön vahvistamaan vuosittaiseen laillisuusvalvontasuunnitelmaan, joka toimitetaan sisäministeriöön. Henkilötietojen sisäistä valvontaa toteutetaan suunnitelman mukaan tarkastuksin tai erillisestä tarpeesta erikseen tai muuttamalla suunnitelmaa ja tarkastuksista laaditaan tarkastuskertomukset. Tarkastuskertomukset toimitetaan suojelupoliisin johdolle, tiedusteluvalvontavaltuutetulle sekä vuosiraportoinnin osana sisäministeriölle. Suojelupoliisi on nimennyt tietosuojavastaavan; tietosuojavastaavan ja laillisuusvalvonnan toiminnot täydentävät toisiaan. Suojelupoliisi informoi merkittävistä poikkeamista tai lainvastaisesta toiminnasta kalenterivuoden aikana tarvittaessa sisäministeriötä sisäministeriön hallinnonalaan koskevan strategisen ohjausmallin menettelyjen puitteissa. Sisäministeriö on antanut ohjeen Laillisuusvalvonta sisäministeriössä ja sen hallinnonalalla (SMDnro-2020-158). Ohje kattaa muun ohella laillisuusvalvonnan seurannan, raportoinnin ja laillisuusvalvontakertomukset. Suojelupoliisi toimittaa oman laillisuusvalvontakertomuksensa ministeriöön vuosittain. Ohjeen mukaan laillisuusvalvontakertomus hallinnonalan virastoissa sisältää soveltuvien osien erilaisia asiakokonaisuuksia kuten henkilötietojen käsittelyn valvonnan (lokitarkastukset ja niiden tulokset sekä toimenpiteet, muut henkilötietojen käsittelyn valvonnan toimenpiteet). Sisäministeriö laatii ministeriötä ja sen hallinnonalaan koskevan laillisuusvalvontakertomuksen. Sisäministeriön ja sen hallinnonalan viimeisin valmistunut laillisuusvalvontakertomus koskee vuotta 2020 (VN/6468/2021, 8.9.2021). Sisäministeriössä on annettu myös määräys tietosuojapolitiikasta (SMDno-2018-859), jossa määritellään tietosuojan vaatimukset, vastuut ja niiden toteuttamisperiaatteet sisäministeriössä ja ministeriön hallinnonalalla. Sisäministeriön määräys tietosuojapolitiikasta on huomioitu suojelupoliisin toiminnassa.

27.1.2022

Suojelupoliisin kaiken toiminnan ulkoisena laillisuusvalvojana toimii tiedusteluvalvontavaltuutettu, joka tiedustelutoiminnan valvonnasta annetun lain (121/2019) 2 §:n 3 momentin mukaan harjoittaa tiedustelutoiminnan laillisuusvalvontaa ja valvoo myös suojelupoliisin muuta toimintaa.

Tietosuojavaltuutetun keskeiset tehtävät liittyvät rikosasioiden tietosuojalain 21 §:ssä tarkoitettuun ennakkokuulemiseen, 29 §:ssä säädettyyn rekisteröidyn oikeuksien käyttöön tietosuojavaltuutetun välityksellä ja 48 §:ssä säädettyyn oikeuteen tehdä tarkastuksia. Poliisin henkilötietolain 7 luvun 56 §:n nojalla rekisteröidyn oikeuksia käytetään tietosuojavaltuutetun välityksellä rikosasioiden tietosuojalain 29 §:n mukaisesti. Tietosuojavaltuutettu on tehnyt vuoden 2020 aikana suojelupoliisissa tarkastussuunnitelman mukaisen tarkastuksen poliisin henkilötietolain 7 luvun 48 §:n soveltamiseen perustuvan uhka-arvioinnin osalta.

Suojelupoliisin käsittelemien henkilötietojen käsittelytarkoitus huomioon ottaen poliisin henkilötietolain 7 luvun 56 §:ssä säädetty rekisteröidyn tarkastusoikeuden kieltäminen on tarkoituksenmukainen ja välttämätön ottaen huomioon rajoituksella suojattavat intressit ja asiantila on aikaisempaa vastaava. Vaikka rekisteröidyllä ei ole tarkastusoikeutta suojelupoliisin käsittelemiin henkilötietoihin, henkilö voi esittää pyynnön henkilötietojen ja niiden käsittelyn lainmukaisuuden tarkastamisesta tietosuojavaltuutetulle tai poliisille poliisin henkilötietolain 6 luvun 41 §:n 2 mukaisesti. Poliisille esitetty pyyntö on toimitettava tietosuojavaltuutetulle. Tietosuojavaltuutettu on vuoden 2021 aikana kuten aiempinakin vuosina toteuttanut rekisteröidyn tarkastusoikeuden käyttöä koskevan käynnin suojelupoliisissa. Yhteydenpito on vakiintunutta ja toimivaa. Tarkastusoikeuden voidaan katsoa toteutuvan asianmukaisesti tietosuojavaltuutetun kautta. Tietosuojavaltuutetun mukaan rekisteröityjen tietosuojavaltuutetun toimistoon tekemät yhteydenotot eivät ole merkittävästi muuttuneet uuden poliisin henkilötietolain voimaantulon myötä.

Valvonnan kokonaisuuteen sisältyy myös valtioneuvoston oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen valvonta. Tiedusteluvalvontavaltuutettu ja tietosuojavaltuutettu ovat itsenäisiä ja riippumattomia viranomaisia, jotka ovat sopineet keskinäisen yhteistyönsä järjestämisestä.

Suojelupoliisin tehtävien hoitaminen edellyttää asioiden pitkäkestoista seuraamista. Rekisteröidyn oikeusturvan kannalta on merkitystä sillä, että poliisin henkilötietolain 7 luvun 57 §:n mukaan lain 7 luvun 48 §:n 1 momentin perusteella talletetut henkilöä koskevat tiedot poistetaan 25 vuoden kuluttua, jos ei ole erityistä syytä niiden edelleen säilyttämiselle. Edelleen säilyttämisen tarpeellisuutta on arvioitava määrävälein. Eduskunnan käsiteltävänä on parhaillaan hallituksen esitys eduskunnalle rajanylitystietojärjestelmää ja Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmää koskevaksi täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 173/2021 vp), jossa esitetään muutettavaksi poliisin henkilötietolain 7 luvun 57 §:ä. Poliisin henkilötietolain 7 luvun 58 §:n nojalla virheelliseksi todettua tietoa saadaan säilyttää korjatun tiedon yhteydessä, jos se on tarpeen rekisteröidyn, muun asianosaisen tai suojelupoliisin henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Tietoa ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen. Virheelliseksi todettu tieto on heti poistettava, kun sen säilyttäminen ei ole enää tarpeen oikeuksien turvaamiseksi.

2.1.2 Tietojen luovuttaminen ja oikeus tietojen saantiin

Suojelupoliisin oikeudet luovuttaa ja saada henkilötietoja säilyivät pääosin ennallaan. Sääntelyä uudistettiin niin, että tiedon luovutuksesta suojelupoliisin ja muun poliisin välillä säädetään. Ratkaisun on katsottava selkeyttävän vastuita.

Poliisin henkilötietolain 7 luvun 50 §:n 1 momentin mukaan suojelupoliisi saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa henkilötietoja tehtäviensä suorittamiseksi muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle yhteisölle. Säännös ”muulle viranomaiselle” mahdollistaa esimerkiksi tiedon luovuttamisen Maahanmuuttovirastolle suojelupoliisin tehtävien suorittamiseksi. Poliisin henkilötietolain 7 luvun 50 §:n 2 momentin nojalla suojelupoliisi saa luovuttaa henkilötietoja muille poliisiyksiköille lain 13 §:ssä (henkilötietojen käsittely muuhun kuin niiden alkuperäiseen käsittelytarkoitukseen) tarkoitettuihin käsittelytarkoituksiin sekä muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle yhteisölle lain 4 luvussa

27.1.2022

(henkilötietojen luovuttaminen) tarkoitettuihin käsittelytarkoituksiin. Vastaavasti kuin edellä esimerkkinä voidaan mainita Maahanmuuttovirasto, jolle voidaan luovuttaa tietoja sen laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi. Poliisin henkilötietolain 4 luvun 22 §:n 1 momentin 9 kohdan nojalla Maahanmuuttovirastolle tietoa saa luovuttaa ulkomaalaisia ja Suomen kansalaisuutta koskevien sellaisten asioiden käsittelemistä ja ratkaisemista varten, jotka lailla tai asetuksella säädetään Maahanmuuttoviraston tehtäviksi, sekä virastolle säädettyjä valvontatehtäviä varten.

Informatiivisena sääntelynä lain 7 luvun 50 §:n 2 momentissa säädetään, että tiedustelumenetelmän avulla saadun tiedon luovuttamisessa rikostorjuntaan sovelletaan poliisilain 5 a luvun 44 §:ä (ns. palomuurisäännös). Poliisilain 5 a luvun 44 §:n osalta tiedustelutoiminnan laillisuusvalvojana tiedusteluvalvontavaltuutettu oli esittänyt tulkintakannanoton tiedustelumenetelmiä käyttämällä hankittujen tietojen alkuperäisen käyttötarkoituksen kanssa yhteensopivista tietojen käyttötavoista. Valtioneuvoston selonteossa tiedustelulainsäädännöstä (VNS 11/2021 vp) todetaan, että palomuurisääntelyn soveltamista, toimivuutta sekä laillisuusvalvonnallisia kannanottoja palomuuriin liittyen on jatkossa seurattava huolellisesti ja arvioitava. Eduskunnan oikeusasiamies on antanut omana aloitteenaan käsiteltäväksi ottamaansa palomuuria koskevan sääntelyn tiedusteluvalvontavaltuutetun tulkintaa koskevasta asiasta päätöksen (23.11.2021, EOAK/289/2021), jossa oikeusasiamies on katsonut, että tiedusteluvalvontavaltuutetun tulkintakannanottoa ei voida pitää oikeudellisesti hyväksyttävänä. Poliisilain 5 a luvun 44 §:n sääntelyllä on yhtymäkohtia henkilötietoja koskevaan sääntelyyn, jolloin tietojen luovuttamista on arvioitava sekä poliisilain 5 a luvun 44 §:n ja sinänsä informatiivista poliisin henkilötietolain 7 luvun 50 §:n 2 momenttia vasten. Eduskunnan oikeusasiamiehen antaman ratkaisun johdosta poliisilain 5 a luvun 44 §:n toimivuutta on tarkasteltava, jotta voidaan varmistaa yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden kannalta riittävä tiedonluovutus suojelupoliisin ja poliisin välillä.

Poliisin henkilötietolain 7 luvun 51 §:ssä säädetään henkilötietojen luovuttamisesta salassapitosäännösten estämättä kansainvälisessä yhteistyössä ulkomaan turvallisuus- ja tiedustelupalvelulle ja viranomaiselle, jonka tehtäviin kuuluu kansallisen turvallisuuden suojaaminen, oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen tai turvallisuuden ylläpitäminen tai rikosten ennalta estäminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen. Tietoa saadaan luovuttaa myös kansainväliselle rikospoliisijärjestölle Interpolille ja Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastolle Europolille. Tietojen luovutuksessa on säännöksen mukaan otettava huomioon vastaanottavan valtion ihmisoikeustilanne ja muut pykälässä säädetyt tietojen luovutuksen edellytykset, ja myös se, että kansainvälinen yhteistyö ja tietojen vaihto on kielletty, jos on perusteltua aiheuttaa epäillä, että jotakin henkilöä uhkaa kuolemanrangaistus, kidutus, muu ihmisarvoa loukkaava kohtelu, vaino, mielivaltainen vapaudenriisto tai epäoikeudenmukainen oikeudenkäynti. Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja ei saa luovuttaa laajamittaisesti. Sääntely on toimivaa kansainvälisen yhteistyön kannalta.

Sisäministeriö toteaa, että suojelupoliisin tiedusteluviranomaisena tekemä yhteistyö ulkomaisten tiedustelupalvelujen kanssa perustuu luottamukseen. Poliisin henkilötietolain 7 luvun 53 §:n nojalla kansainvälisessä yhteistyössä saatuja henkilötietoja on suojelupoliisissa käsiteltävä siten kuin tietojen luovuttajan asettamissa ehdoissa määrätään.

Tässä yhteydessä todettakoon, että tietosuojavaltuutetulla ei ole oikeutta luovuttaa tietoja EU:n jäsenvaltion ja tietosuojayleissopimuksen nojalla muiden maiden valvontaviranomaisille valvontaa varten. Myöskään tiedusteluvalvontavaltuutetulla ei ole tietojen luovutus-oikeutta muulle valtiolle. Muun poliisin osalta henkilötietojen siirrosta kolmansiin maihin ja kansainvälisille järjestöille säädetään rikosasioiden tietosuojain 7 luvussa. Poliisin henkilötietolakia on lain voimaantulon jälkeen arvioitu myös yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan hyväksymisen yhteydessä (HE 30/2020 vp). Pöytäkirjan hyväksymisen ei arvioitu aiheuttavan poliisin henkilötietolakiin muutostarpeita siltä osin kuin on kyse henkilötietojen käsittelystä suojelupoliisissa.

27.1.2022

Tietojen luovutuksen kokonaisuuteen liittyy poliisin henkilötietolain 3 luvun 17 §:n 1 kohta, jonka nojalla suojelupoliisi saa suoraan käytettävästi tallettamalla tai tietojoukkona tallettamista varten luovuttaa tietoja muun poliisin henkilörekisteriin rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi sekä kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi. Käytännön menettelystä suojelupoliisi sopii rekisterinpitäjän eli Poliisihallituksen kanssa. Suojelupoliisin ja muun poliisin tietojenvaihdon kannalta poliisin henkilötietolain 3 luvun 17 § 1 momentti vaikuttaa Poliisihallituksen lausunnon ja suojelupoliisin näkemyksen mukaan toimivalta ja käytännössä velvoitteita on tarkennettu tietolupamenettelyllä.

Poliisin henkilötietolain 7 luvun 52 §:n nojalla suojelupoliisilla on oikeus saada lain 2 luvun (henkilötietojen käsittely) perusteella käsiteltävät tehtäviensä suorittamiseksi tarpeelliset tiedot sekä 3 luvussa (oikeus tietojen saamiseen) tarkoitetut tiedot ao. luvussa säädetyllä tavalla. Lain 3 luvun 16 §:ssä säädetään poliisin oikeudesta saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä. Rekisterit ovat poliisin tehtävien ja toiminnan kannalta keskeisiä, ja suojelupoliisin tiedonsaantioikeuksia laajennettiin kattamaan siviilitiedustelulainsäädännön myötä muuttuneita tehtäviä. Tiedonsaantioikeuksia voidaan pitää näiltä osin riittävinä. Eduskunnan käsiteltävänä on parhaillaan hallituksen esitys eduskunnalle rajanylitystietojärjestelmää ja Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmää koskevaksi täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 173/2021 vp), jossa esitetään muutettavaksi myös poliisin henkilötietolain 7 luvun 52 §:ä.

Sisäministeriö tuo esille, että muualla muita viranomaisia koskevassa sektorilainsäädännössä on säännöksiä, jotka rajoittavat tietojen luovutusta suojelupoliisille. Suojelupoliisin kohdalla asia kytkeytyy muun muassa siihen, että suojelupoliisi ei ole ollut siviilitiedustelulainsäädännön voimaan tultua enää esitutkintaviranomainen, ja eräissä sektoriviranomaisten laeissa tietoa voidaan luovuttaa rikoksen estämisen tarkoituksessa vain esitutkintaviranomaiselle. Asiaan on viitattu hallintovaliokunnalle annetussa 16.12.2020 päivätyssä sisäministeriön perustuslain 47 §:n 2 momentin tarkoitetussa selvityksessä siviilitiedustelulainsäädännöstä (O 79/2020 vp). Suojelupoliisilla ei siten tule olla oikeutta saada tai viranomaisella oikeutta luovuttaa suojelupoliisille tietoa rikoksen selvittämistä varten, mutta suojelupoliisin tiedonsaantioikeuksien palauttamisella entisen laajuisiksi on merkitystä rikoksen estämistarkoituksessa kansallisen turvallisuuden suojaamiskyvyn kannalta. Hallintovaliokunnan mietinnössä valtioneuvoston sisäisen turvallisuuden selonteon johdosta (HaVM 19/2021 vp- VNS 4/2021 vp) todetaan, että suojelupoliisi ei voi säännösten perusteella enää saada sille laissa säädetyin vakavien rikosten estämistehtävän hoitamiseksi välttämättömiä tietoja. Edelleen hallintovaliokunta toteaa, että eräiden seurauksiltaan erityisen vahingollisten ja laajakantoisten rikosten – esimerkiksi vakoilu- ja valtiopetosrikosten - estämistehtävä on poliisihallinnossa osoitettu ainoastaan suojelupoliisille. Hallintovaliokunnan mietinnössä viitataan sektorilainsäädännön osalta lakiin verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta (1346/1999) sekä ulosottokaareen (705/2007), Finanssivalvonnasta annettuun lakiin (878/2008) sekä Harmaan talouden selvitysyksiköstä annettuun lakiin (1207/2010). Suojelupoliisin nykyistä siviilitiedustelua koskevan tehtävän osalta vielä merkittävämmän ongelman muodostaa se, että edellä mainitut lait eivät mahdollista tiedonsaamista kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi. Erikseen voidaan mainita, että sosiaalihuollon viranomaisten tiedonluovutusta koskevaa sääntelyä eli sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) eli sosiaalihuollon asiakaslain 18 §:ä olisi arvioitava suojelupoliisin kohdalla muuttuneen ja muutoksessa olevan turvallisuusympäristön vaateiden kannalta. Sosiaalihuollon asiakaslain mukaan sosiaalihuollon järjestäjä ja toteuttaja saa salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoittaa poliisille henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot, jos henkilö tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan on saanut tietoja olosuhteista, joiden perusteella hänellä on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua väkivallan kohteeksi. Sisäministeriö toteaa, että sosiaaliviranomaisella ei ole ilmoitusvelvollisuutta tai velvollisuutta antaa tietoa poliisin pyynnöstäkään. Merkityksellistä on, että sosiaalihuollon asiakastiedot voivat olla erittäin tärkeitä terrorismirikosten ja muiden valtion turvallisuutta uhkaavien rikosten estämiseksi ja paljastamiseksi sekä kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi. Edellä mainitussa hallintovaliokunnan mietinnössä lausutaan, että valiokunta on viimeisimmässä hallituksen vuosikertomusta koskevassa lausunnossaan (HaVL 24/2021 vp)

27.1.2022

kiinnittänyt huomiota sosiaalihuollon asiakastietoihin kohdistuvaa poliisin tiedon saantioikeutta koskevaan korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuun (KHO 2021:13), jonka mukaan poliisilla ei ollut oikeutta pyynnöstään saada henkilön tietoja sosiaalihuollolta siitä huolimatta, että tämän epäiltiin saattavan tehdä yleisellä paikalla useisiin henkilöihin kohdistuvan terroristisen väkivallanteon. Hallintovaliokunnan mietinnön mukaan valiokunnan mielestä tiedot pitäisi voida luovuttaa poliisin pyynnöstä ja ellei tietojen luovutus keskeisten oikeushyvien, hengen ja terveyden suojelemiseksi toimi, on välttämätöntä velvoittaa viranomaiset tietojen luovuttamiseen lainsäädäntöä muuttamalla. Hallintovaliokunta on ehdottanut eduskunnan hyväksyttäväksi tietojenluovutusta koskevaa kannanottoa (kannanottoehdotus 3).

Sisäministeriö toteaa edelleen, että valtioneuvoston selonteossa tiedustelulainsäädännöstä (VNS 11/2021 vp) pidetään tärkeänä, että yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kannalta säädöspohjaa kehitetään kokonaisvaltaisesti keskinäisriippuvuudet tunnistaen. Tällöin voidaan selvittää, missä määrin kansallisen turvallisuuden kannalta lainsäädännössä on esteitä tiedusteluviranomaisten välttämättömälle tiedonsaannille.

3. Muuta esille tulevaa

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi henkilökorttilain, passilain, henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 15 ja 38 §:n sekä ulkomaalaislain 33 a ja 159 §:n muuttamista koskevassa vastauksessaan EV 81/2021 vp – HE 206/2020 vp lausuman, jonka mukaan ”Eduskunta edellyttää, että sisäministeriö selvittää oikeudelliset ja muut edellytykset lainmuutokselle, jolla passirekisteriin tai henkilökorttirekisteriin talletettujen sormenjälkien käyttäminen olisi mahdollista ainakin kaikkein törkeimpien rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi, joko osana poliisin henkilötietolainsäädännön toimeenpanoa koskevaa selvitystä tai antaa hallintovaliokunnalle asiasta erillisen selvityksen viimeistään syysistuntokauden 2022 alkuun mennessä”. Suojelupoliisi on nostanut esiin, että passi- ja henkilökorttirekisteriin tallennetut sormenjäljet voivat olla erittäin tärkeitä tietoja myös kansalliseen turvallisuuteen kohdistuvien uhkien torjumiseksi. Sisäministeriö valmistelee asiassa erillisen selvityksen, joka annetaan hallintovaliokunnalle syysistuntokauden 2022 alkuun mennessä.

Euroopan unionissa on valmisteilla lainsäädäntöä, jolla on merkitystä poliisitoimintaan. Esimerkkinä voidaan mainita tekoälyn käyttöä koskeva asetusehdotus (komission 21.4.2021 ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tekoälyä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä (tekoälysäädös) ja tiettyjen unionin säädösten muuttamisesta (KOM (2021) 206 lopullinen) sekä säädösehdotukset, joihin liittyy laajojen tietomassojen käsittelyä koskevaa sääntelyä. Jatkossa on tärkeää varmistaa, että sääntely ei rajoita tarpeettomasti poliisin toimintaedellytyksiä, ottaa huomioon perus- ja ihmisoikeudet ja toisaalta, ettei kansallisen ja unionin lainsäädännön välille muodostu tarpeettomia eroja.

4. Lopuksi

Poliisin henkilötietolakia on sovellettu vajaan kolmen vuoden ajan. Uuden lain rakenteellinen ratkaisu, jossa suojelupoliisia koskeva sääntely keskitettiin pääsääntöisesti lukuun 7, voidaan katsoa aikaisempaa selkeämmäksi lain soveltamisen kannalta. Siirtyminen käsittelytarkoituserusteiseen sääntelyyn ei ole aiheuttanut merkittäviä muutoksia. Poliisin henkilötietolain 7 luvun sääntely suhteessa rikosasioiden tietosuojalakiin on ollut säännösten soveltamisen kannalta toimivaa.

Suojelupoliisia koskee sekä ulkoinen että sisäisen laillisuusvalvonta. Sisäministeriö seuraa myös ylimpien laillisuusvalvojen ratkaisuja sekä oikeuskäytännön kehittymistä ja arvioi niistä mahdollisesti aiheutuvia lainsäädännön muutostarpeita.

Henkilötietojen suojan osalta rekisteröidyn tarkastusoikeuden toteuttaminen edelleen aikaisempaa vastaavalla tavalla tietosuojavaltuutetun välityksellä on asianmukaista ja tärkeää rekisteröidyn

27.1.2022

oikeuksien kannalta. Tarkastustoiminnan kautta on mahdollisuus havaita lainsäädännön ja käsittelykäytäntöjen kehittämistarpeita. Suoran tarkastusoikeuden kieltä on tärkeää suojelupoliisin tiedonhankinnan paljastumisen estämiseksi ja kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi.

Asianmukainen ja oikea-aikaisen henkilötietojen vaihto suojelupoliisin ja toisen viranomaisen, kuten muun poliisin, välillä viranomaisten yhteistyön varmistamiseksi ja suojelupoliisin tai toisen viranomaisen tehtävien suorittamiseksi on oltava mahdollista, ja sen on perustuttava selkeään sääntelyyn. Suojelupoliisin osalta on tässä yhteydessä otettava huomioon sen tehtävät kansallisen turvallisuuden suojaamisen näkökulmasta.

Tietoja ulkomaille luovutettaessa kiinnitetään erityisesti huomiota perus- ja ihmisoikeusnäkökulmiin.

Suojelupoliisin toimintaedellytysten ja laajemminkin viranomaisyhteistyön kannalta jatkossa on seurattava kansallisen lainsäädännön soveltamisesta saatavien kokemusten ja lainsäädännön kehittymisen lisäksi myös lainsäädännön kehittymistä EU:n tasolla.